

[Knud Hertling.]

i Grønland, fangerne, fiskerne, fåreholderne o. s. v., vil meget gerne oplære deres børn til disse erhverv fra en så ung alder som vel muligt. Jeg tror, det vil være sundest, om vi indfører disse klasser på frivillig basis ligesom i det sydlige Danmark.

Ja, der er således nok at tale om i det udvalg, der skal arbejde videre med dette lovforslag. Det, som vi må forsøge at nå frem til, er den ordning, der gør mest gavn for de grønlandske børn og derved for hele det grønlandske samfund.

Hvis det mod forventning skulle vise sig, at lovforslaget skulle kunne vedtages helt uden ændringer, må jeg være enig med hr. Rosing i, at man i så fald bør optage en revisionsbestemmelse i loven.

Ved at skabe en ny skolelov for Grønland vil vi accentuere kravet om, at hele spørgsmålet om de grønlandske læreres uddannelse og placering tages op til alvorlig overvejelse. Jeg ved, at ministeren er uhyre optaget af dette problem, og jeg vil gerne udtrykke et håb om, at denne interesse vil resultere i et initiativ fra ministerens side.

Med disse ord skal jeg anbefale lovforslaget til et velvilligt, kritisk, men sagligt udvalgsarbejde.

Ministeren for Grønland (Carl P. Jensen):

Jeg vil gerne takke samtlige ordførere både for udtalelserne om den rejse, udvalget har deltaget i, og for den principielle tilslutning til lovforslaget.

Som det er nævnt, har forslaget været underkastet en meget grundig behandling i forrige samling, en behandling, der fik sin foreløbige afslutning under udvalgets rejse i Grønland så sent som i sidste måned. Man kunne vel på denne baggrund være gået ud fra, at at denne førstebehandling efter genfremsættelsen ville blive af mere formel karakter med henblik på genoptagelse af de afbrudte udvalgsforhandlinger. På den anden side forstår jeg meget vel, at ordførerne har ønsket at give udtryk for værdien af de erfaringer, som denne rejse gav, en rejse, der også for mit eget vedkommende har givet en værdifuld orientering om og indsigt i de meget særprægede forhold, hvorunder den grønlandske skole arbejder.

Udbyttet af denne rejse skyldtes i første række — det vil jeg da gerne have sagt ved

denne lejlighed — at hvert eneste udvalgsmedlem, der deltog i rejsen, følte sig stærkt forpligtet af den opgave at finde frem til det bedst mulige for den grønlandske skole. for eleverne, for skolens medarbejdere i alle led, for forældrerepræsentanterne, for de grønlandske hjem, ja, kort sagt for Grønland.

Det vil erindres, at der under udvalgsarbejdet i sidste samling blev stillet mig henved 30 spørgsmål, som blev behandlet i samråd. Et af disse spørgsmål drejede sig netop om forældretilslutningen til at udskyde faget grønlandsk i overensstemmelse med de regler, der findes i lovforslagets § 14, og fra ministeriets side fremlagde vi en oversigt, der skulle belyse omfanget af denne tilslutning. Jeg tror ikke, at jeg vurderer situationen helt forkert, når jeg siger, at det materiale, jeg kunne fremlægge, ikke gjorde et særlig overbevisende indtryk på udvalget, og det skyldtes vel i nogen måde den sprogdebat, der har været rejst herved. Det er, som om man i denne sprogdebat ligefrem indicerer, at hensigten med dette lovforslag er en diskrimination over for det grønlandske sprog. Det var vel nok på denne baggrund, at man, da man mødte forældrerepræsentanterne i Grønland, havde en følelse af, at den overvældende tilslutning til udskydelsen af faget grønlandsk i de første skoleår i nogen måde var resultat af en subjektiv påvirkning, og det gjorde det naturligt, at udvalget i særlig grad beskæftigede sig netop med dette problem. Jeg tror imidlertid, jeg tør sige, at udvalget fik det bedste indtryk af, at der fra forældrenes side var tale om en meget selvstændig vurdering, en saglig vurdering, der gjorde et stærkt indtryk på os alle. Jeg synes, det skal siges ved denne lejlighed, at der ikke var tale om autoritetstro, men om en opfattelse ud fra en nøgtern overvejelse.

Ikke mindst på denne baggrund kan den sprogdebat, der finder sted, synes at være helt urimelig. Hr. Dupont sagde, den var ført på et forkert grundlag, og jeg synes, at hr. Knud Hertling faktisk placerede sig på et standpunkt, som næppe kan bære. Det er, som om man mener, at der i lovforslaget ligger et bevidst forsøg på, som jeg sagde, at diskriminere et sprog. Men lovforslagets affattelse kan jo ikke på et eneste område underbygge denne opfattelse.